

smejo oni mirno svojo „obstinenco“ goniti, kajti potem ne bo šlo več na tvoje stroške.

Klin s klinom.

Gospod Jonas, urednik „Gospodarčeka“ trgovcev ne more trpeti. Advokate in doktorje ima rad, te hvali pri vsaki priložnosti, trgovci pa so mu na pol vragovi. Da bi tudi kmete proti kramarjem naščuval, domišlja si vsemogoče laži. Tako piše on v štev. 2 „Našega doma“:

„Samo, kadar kmet prinese denar v štacuno, tedaj imajo za nas sladke besede rekoč: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbtom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Pred svetom nas tako sramotijo, kakor da bi bili kaki divjaki.“

Mi smo takoj vedeli, da so te trditve zlagane, ali, da bi mi ljubemu g. Jonas-u ne storili krivice, odgovorili smo sledeče:

„Gospodarček“ pripoveduje v svoji zadnji številki, da so trgovci, kateri kmeta, ko pride k njim kupovat sicer prijazno pozdravijo s sladkimi besedami: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbtom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Mi sicer nismo kaj takega še nikoli slišali, ali, ako „Gospodarček“ po domače „Naš dom“ to pripoveduje, mora že res biti. Mi bomo našim bralcem dokazali, da mi s kmeti tudi resnično držimo in ne tako s trgovci, kakor „Gospodarček“ lažnjivo trdi. Mi tedaj tem potom tirjamo in zahtevamo od urednika „Našega doma“, g. Jonas-a, da nam imena tistih malopridnih trgovcev imenuje, da bomo tudi mi naše bralce pred takimi trgovci svarili in da bodejo potem naši bralci vedeli, kateri trgovci slovenskega kmeta zasramujejo in izdajo. Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje, potem je on sam so-

sežge, če mu živina pogine, če svinjska kuga veliko škodo napravi?

Ali so trgovci krivi, če živina ne gre v denar, ker tujih kupcev ni?

Ali so trgovci krivi, če trgovci s prešiči svinje zdaj veliko ceneje plačujejo ko poprej? Ko je bila hrvaška meja zaradi svinjske kuge zaprta, so se svinje v naših krajih dobro prodajale, zdaj pa hodijo kupci večjidel na Hrvaško, ker svinje tem ceneje dobivajo.

Kje so pa bili prej tisti čarovniki, ki hočejo s praznimi obljubami kmeta po tako nevarnem podjetju kakor je konsumno društvo, v bogastvo spraviti?

Varuj se jih! Varuj se, dokler ni prepozno!

Če bi kmet od konsumnih društev kakega zboljška pričakoval, je ravno tako, kakor če bi ga oči bolele in bi si on nogo zavezal!

Velikokrat se kak svet prav lepo bere in govori, pa v resnici se še le vidi, da ni nič kruha iz te moke.

Svoj stan si bo kmet še le tedaj zboljšal, če ne bo brez potrebe na vsak semenj hodil, pa denar zapravljal, namesto da bi doma kaj delal;

vražnik kmetskega stanu, lažnik in slepar. „Gospodarček“! ven torej z imeni kmečkih sovražnikov.“

Mesto da bi on sedaj naznanil imena tistih krivičnih trgovcev, ali pa priznal svojo laž, poskuša se g. Jonas v štev. 3 „Gospodarčeka“ po sledečem receptu ven „izšvindlati“. On piše:

„Ali si ti naš sodnik? „Štajerc“ je ka zelen od jeze, odkar izhaja naš list. Posebno mu hudo dene, da smo mu mi kar korajžno obraz povedali, da je nemčurski kramarski list. On sicer taji, vendar se izda vsaki trenutek. V zadnjem listu se je zopet zavzel za trgovce, kateri se kmetu od spredaj sladkajo, od zadaj pa pravijo „bindišer trotl“. „Štajerc“, ki pravzaprav moral kmete braniti, se je zavzel v zadnji številki za take trgovce, ter zakričal nad nami: „Povej imena takih trgovcev, sicer si lažnik.“ Oj ti neumni nemškurček! Misliš, da si ti naš sodnik, misliš, da smo ti mi dolžni odgovarjati, misliš, da je treba samo zarenčati nad nami in nam skoči srce v hlače. „Štajerc“, ti si bil že od nekdaj nesramen in si še zdaj. Če pa hočeš imena onih trgovcev izvedeti, pridi k nam, izvedel boš trgovce pa še tudi nekaj družega.

Ljubi g. Jonas! Mi vsekakor nismo tvoji sodniki, ali vsakdo in naj si bo še najpriprostejši težak in kmetski hlapec, sme o možu, ki ljudi nalaže in ščuva, soditi in ga obsoditi, ga izdati in opljuvati. Mi ne bomo k tebi prišli, pač po bomo tukaj pred 20.000 bralci „Štajerca“, samimi poštenimi kmeti povedali, kaj si ti, in ako se čutiš nedolžnega, idi k sodišču pa nas toži. Ti si že leta sem prikrajševalec časti iz navade in lažnik. Ti veš sam najbolje, kolikrat si že zaradi tvojih lažij imel opraviti pri sodišču.

Ako pa še tebe zaradi tvojih lumparij zgrabi za vrat, potem pričneš se jokati in prosiš za od-

Če ne bo za vsako malenkost tožil in po sodnih hodil ter ves svoj denar zapravdal; Tisti je naj bolj moder, ki se v nobene tožbe ne poda;

Če bo zavaroval proti škodi ognja ne samo hišo in gospodarska poslopja, ampak vse kar ima, tudi proti toči, potem ima vendar podporo, če ga nesreča zadene;

Če si kmet prizadeva, dobra plemena konj, krav in svinj, kakor tudi dobrega semena pšenice, ovs, lanenega semena, vinskih trt itd. pridobiti in z marljivim obdelovanjem zemlje povzdigniti nje rodovitnost. Za lepo blago bo zmirom veliko več skupil, kakor za slabo;

Če bo jablane, hruške in drugo sadno drevje z žlahtnimi cepiči požlahtnjeval in travnike in njive dobro gnojil, potem bo od svoje kmetije prav dobre dohodke imel.

Tudi za vino, če ga hrani v čistih, dobrih, zdravih sodih, bo več denarja dobil, in vino bo okusno in zdravo ostalo.

Zdaj veste, zakaj denarja ni!

šanje! Dne 16. marca letošnjega leta pisal si ti časniku „Südsteirische Presse“ sledeče pismo:

„Jaz podpisani Eduard Jonas, izjavljam s tem, da živo obžalujem, ker sem oni, pod mojim uredništvom v „Südsteirische Presse“ dne 5. julija 1900 proti gospodom J. Kasimir, V. Schulz, J. Kollenz, J. Gspaltl in Bratom Slawitsch in drugim nemškim trgovcem naperjeni zasramovalni dopis razglasil in s tem v omenjenem članku senahajajoča čast razžaljiva očitanja prekličem. Razen tega dal je g. Jonas za Štajerca 100 kron, da bi mu trgovci odpustili in ga ne zapreti stili! Kmetje! ta človek naj bi vas podučeval in bil kmečki list? Fej hudič!

Klerikalni shod v Slov. Bistrici.

Klerikalno zborovanje vršilo se je dne 9. t. m. gostilni tukajšne posojilnice. Na tistem so se klerikali in njih zvesti pristaši zbrali. Isto nedeljo se po cerkvah s prižnic naznanilo, da se bode tudi brezplačno pilo in jelo in res zbrala se je truma žejnih lačnih. Govorniki so prišli iz Ljubljane in Maribora, ker ljudstvo znanim domačim govornikom že več ne verjame.

Klestilo se je v prvi vrsti črez liberalce, zadolžne poštenjake in „Štajerca“. Krščansko ljudstvo do bližnjega pokazala sta v prvi vrsti duhovnik Anton Korošec iz Maribora in neki Vencajz (pravi mu pater) iz Ljubljane s hujskanjem ljudstva. Lepko mlatil je tudi črez „Štajerca“ laporski župnik Medved, kot kmečki prijatelj, ter pozabil povedati, da najga iz ljubezni do kmeta, laporčanom velikanska štela z nepotrebnim podiranjem in zidanjem farovžnega poslopja. Kmetje imajo ja denar, če ravno ponanjkuje večkrat soli in obleke za deco. — „Ti, Štajer, tvoja ura se bliža“, je nek duhoven izrekel, da pred letom ti bodejo zapeli „libero“, (to je smrtno pesem) in te pokopali zastonj. Rajši pa bi naj ti

Premislite, ali potrebuje kmet zdaj konsumno stvarstvo za varuha ali jerofa?

Ne!

Prej ga ni bilo treba. Naši stariši so tudi brez konsumnih društev dobro izhajali in si premoženja pripravili, kmet brez tega nevarnega društva sam kupi, kar hoče, si izbere lepo trpežno blago in ga dobi pri trgovcih skoraj za lastno ceno, prodaja pa kjer in kadar hoče.

Če ima kmet kaj za prodati, trgovci prihitijo nad njega in mu poljske pridelke iz rok pipljejo.

Trgovci si tudi prizadevajo poljske pridelke v svoje dežele poslati, da kmet večjo ceno doseže.

Posnemajte moje nauke, držite se vašega gospodarstva, ki vam da tako lepo neodvisnost in ne dajte v svojo škodo nepotrebnih skrbi za druge naložiti. Potem boste mirno zaspali in ne boste nikomur odgovorni. Angelj mirnosti, ki je v mnogih krajih odšel, se bo nam zopet prikazal.

Varujte se posebno tudi tistih čarovnikov, kateri

hujskači in puntarji razodeli, kolikim kmetom se je zapela ob času njihovega hujskanja smrtna pesem na posestvih in kolkim se še bode. — Kmetje odpirajte zmiraj bolj oči — Preteklo leto so Vas slepili z za drugami in konsumom in slul je neki Ivan Kač, iz Zalca v „Slov. Gospodarju“ kot kmečki rešitelj. Da pa take moči kakor Kač, kateri še ni imel nikoli niti eno brazdo zemljišča v posesti in je od nekdaj le občinski pisar, ne more kmetom iz skušnje kaj koristnega svetovati, je ljudstvo sprevidelo. Zdaj potju kot kmečki odrešenik od kraja do kraj mladi duhoven Korošec iz Maribora. No kmetje, sodite sami. Sinček majhne kočlarije v Slov. goricah plezal je od mladih let po šolskih klopih, z dobroto drugih prišel v teologijo, je zdaj učitelj v semenišču ter dobiva prav dobro plačo iz štibernice. Tega gospoda edina skušnja je, da napada kot glavni urednik „Slov. Gospodarja“ med drugimi stare poštene skušene može. Ta gospodek, kateri morda pšenice od rži ne pozna, nima druge skušnje kakor zauživat, kaj drugi pripravljajo, se predrzno povišuje za kmečkega rešitelja. Svet! ali si že, ali še le bodeš narobe. Potem pa se kmetom tako godi, ker imajo od nekdaj take rešitelje. Sami pač dospejo v sladkem življenju do velikanskega premoženja, — kmet pa trpi.

Pilo in jedlose je pri tem zborovanju prav v obilni meri in neki teh prenapojenih je prišel domu brez klobuka, drugi s potolčeno glavo. Zanimivo videti je bilo odpotovalno krdelce proti Gornji Bistrici pod vodstvom kaplana s Tinj na Pohorji. Bilo jih je 23, med temi 3 kmetje, 19 pa drvarjev in viničarjev; rogovili in vpili so kakor zdivjani kopači, ponosno je šel kot prvi in voditelj te družbe tinski kaplan. Daleč naprej šla sta hitrim korakom g. tinski nadučitelj in kmet Dvoršek, videlo se je, da se sramujeta iste tovaršije. Da se je pri zborovanju nekaj pretepalo, nam ni treba posebej omeniti, ker to sliši pri klerikalnih zborovanjih k dnevnemu redu.

Krstilo se je to zborovanje, da se ljudstvo ložje

Vam bogastvo obečajo, da ne bode zadnji vinar iz vaše hiše izletel.

Dokaz tega svarila je: polom vinarske zadruge v Vipavi, polom konsumnega društva v Šoštanju, polom konzumnega društva v Šent — Ilju, polom mleinarske zadruge poslanca Povšeta v Ljubljani, polom konsumnega društva v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani, kjer je moral načelnik plačati 1000 gld. škode, vsak ud pa po 35 gld. in več takih društev, ki so že tako oslabela, da bodo v kratkem žalosten konec storila.

Hranilnice v Lvovu so leta 1899 in 1900 veliko milionov napravile, ker so si voditelji med seboj denar izposojevali.

Lani je propadla posojilnica v Nussdorfu pri Dunaju in so zadržniki izgubili 400.000 gld. Pri propadli posojilnici v Melniku na Češkem so udje izgubili 320.000 gld., ravno zdaj pa je armenska cerkvena posojilnica v Lvovu prodadla. Voditelja te posojilnice, necega kanonika, so zaprli, škof Izakovič je od žalosti umrl, udje pa so izgubili velikansko denarja.